

Briselē, 2025. gada 12. jūnijā
(OR. en)

9897/25

ENFOPOL 191
CRIMORG 99
DROIPEN 63
COPEN 167
COSI 110
FREMP 154
SOC 376
EMPL 246
CYBER 159
RELEX 711
MIGR 199
JAIEX 55
JAI 773

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2025. gada 12. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iep. dok. Nr.:	8724/25
Temats:	Padomes secinājumi par cilvēku tirdzniecības apkarošanu, īpašu uzmanību pievēršot situācijai saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un nepilngadīgo aizsardzībai – Padomes secinājumi (2025. gada 12. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par cilvēku tirdzniecības apkarošanu, īpašu uzmanību pievēršot situācijai saistībā ar Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un nepilngadīgo aizsardzībai, kurus Padome (Tieslietas un iekšlietas) apstiprināja savā 4102. sanāksmē, kas notika 2025. gada 12. jūnijā.

Padomes secinājumi
par cilvēku tirdzniecības apkarošanu, īpašu uzmanību pievēršot situācijai saistībā ar
Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un nepilngadīgo aizsardzībai

Ievads

- a) Cilvēku tirdzniecība joprojām ir viens no nopietnākajiem draudiem drošībai un cilvēktiesībām Eiropas Savienībā, un tas ir rupjš pamattiesību pārkāpums.
- b) ES Cilvēku tirdzniecības apkarošanas direktīva ¹ ir ES galvenais juridiskais instruments cilvēku tirdzniecības novēršanai un apkarošanai un tajā cietušo aizsardzībai. Direktīva 2024. gadā tika grozīta, lai pastiprinātu cīņu pret šo noziegumu (“pārskatītā ES Cilvēku tirdzniecības apkarošanas direktīva”) ². Jaunie noteikumi skaidri aptver jaunus ekspluatācijas veidus, tostarp tos, kas notiek tiešsaistē, nodrošina cietušo agrīnu atklāšanu un garantē augstāku palīdzības un atbalsta līmeni cietušajiem saskaņā ar pārskatītās ES Cilvēku tirdzniecības apkarošanas direktīvas 11. pantu.
- c) Komisija 2021. gada aprīlī nāca klajā ar ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2021.–2025. gadā (“ES stratēģija”) ³. Tā paredz visaptverošu reakciju uz nozieguma novēršanu, cietušo aizsardzību un iespēju nodrošināšanu cietušajiem, kā arī cilvēku tirgotāju saukšanu pie atbildības. Šī stratēģija ir cieši saistīta ar ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju ⁴, ņemot vērā to, ka cilvēku tirdzniecību var veikt organizētas noziedzīgas grupas.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L, 101, 15.4.2011., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1712 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību (OV L, 2024/1712, 24.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj>).

³ 8090/21.

⁴ Komisijas paziņojums par ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju 2021.–2025. gadam, COM(2021) 170 final (2021), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:52021DC0170>.

- d) Kopš 2022. gada Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un citi bruņoti konflikti ES kaimiņreģionos ir palielinājuši cilvēku tirdzniecības risku personu, kas meklē starptautisko aizsardzību, un pārvietoto personu, tostarp sieviešu un bērnu, vidū. Kopīgais cilvēku tirdzniecības apkarošanas plāns ⁵ un Pagaidu aizsardzības direktīvas aktivizēšana ⁶ ievērojami samazināja to personu neaizsargātību, kuras bēg no Krievijas iebrukuma Ukrainā. Pagaidu aizsardzības direktīvas piemērošana tika pagarināta līdz 2026. gada martam ⁷.
- e) Eiropas daudzdisciplīnu platforma pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) ir svarīgs Eiropas sadarbības instruments cilvēku tirdzniecības apkarošanai, kas ir viena no ES prioritātēm noziedzības apkarošanas jomā pašreizējā *EMPACT* ciklā (2022.–2025. gads) ⁸. Attiecīgā *EMPACT* operatīvā rīcības plāna mērķis ir sagraut noziedzīgos tīklus, kas nodarbojas ar cilvēku tirdzniecību visu veidu ekspluatācijas nolūkā, īpašu uzmanību pievēršot tiem noziedzīgajiem tīkliem, kas izmanto nepilngadīgos ⁹.
- f) Attiecībā uz starptautisko sadarbību – 2000. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokols par cilvēku tirdzniecības, jo sevišķi tirdzniecības ar sievietēm un bērniem, novēršanu, apkarošanu un sodīšanu par to ¹⁰ un Eiropas Padomes 2005. gada Konvencija par cīņu pret cilvēku tirdzniecību ¹¹ ir būtiski soļi starptautiskās sadarbības veicināšanā cīņai pret cilvēku tirdzniecību.

⁵ Eiropas Komisija, ‘*A Common Anti-Trafficking Plan to address the risks of trafficking in human beings and support potential victims among those fleeing the war in Ukraine*’ (Kopīgs cilvēku tirdzniecības apkarošanas plāns cilvēku tirdzniecības risku novēršanai un potenciālo cietušo atbalstam to cilvēku vidū, kuri bēg no kara Ukrainā), 2022. gada 11. maijs, https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2022-05/Anti-Trafficking%20Plan_en.pdf.

⁶ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2022/382 (2022. gada 4. marts), ar ko Direktīvas 2001/55/EK 5. panta nozīmē konstatē no Ukrainas pārvietoto personu masveida pieplūduma esamību un nosaka pagaidu aizsardzības ieviešanu (OV L 71, 4.3.2022., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

⁷ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1836 (2024. gada 25. jūnijs), ar ko pagarina ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/382 ieviesto pagaidu aizsardzību (OV L, 2024/1836, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

⁸ 7101/23.

⁹ 7101/23.

¹⁰ ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūcijas 55/25 un 55/255, ar ko pieņem Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību (*UNTOC*) un tās protokolus, 15.11.2000.

¹¹ CETS Nr. 197, 16.5.2005., <https://rm.coe.int/168008371d>.

- g) Cilvēku tirdzniecības apkarošanā, ar ES koordinatora cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā atbalstu, būtu pilnībā jāizmanto visi esošie attiecīgie instrumenti, tostarp ES Stratēģija cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2021.–2025. gadā un iepriekšējie Padomes secinājumi ¹². Lai efektīvi cīnītos pret šo noziegumu, ir vajadzīgi papildu centieni un pasākumi ES un valstu līmenī.

Vispārīgi apsvērumi

1. Cilvēku tirdzniecības novēršana un apkarošana un palīdzība un atbalsts visiem cilvēku tirdzniecībā cietušajiem joprojām ir viena no Savienības un dalībvalstu prioritātēm.
2. Cilvēku tirdzniecībai, tostarp bērnu seksuālai izmantošanai tiešsaistē un bezsaistē, ir dziļa ietekme uz ES dalībvalstu sabiedrību un ekonomiku.
3. Eiropas Savienībā ir ievērojami palielinājies cilvēku tirdzniecībā cietušo personu skaits. Laikposmā no 2021. līdz 2022. gadam reģistrēto cilvēku tirdzniecībā cietušo personu skaits ES palielinājās par 20,5 % salīdzinājumā ar 2019.–2020. gada periodu ¹³. Cietušo atklāšanas pieaugums, visticamāk, arī ir saistīts ar attiecīgo valsts struktūru un aģentūru, jo īpaši tiesībsargāšanas iestāžu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju, pastiprinātiem centieniem savlaicīgi atklāt un identificēt cietušos.
4. Bērni ir viena no visneaizsargātākajām grupām, pret ko vēršas organizētas noziedzīgas grupas, kuras iesaistītas cilvēku tirdzniecībā. Šādas noziedzīgas grupas bieži izmanto bērnus, viņus vervējot un vēlāk izmantojot noziedzīgu darbību veikšanai vai liekot stāties piespiedu laulībā, vai pakļaujot seksuālai izmantošanai. 2021.–2022. gadā 81 % no cietušajiem bērniem bija ES pilsoņi (2401 bērns). Cietušie bērni bija gandrīz piektā daļa no visiem ES reģistrētajiem cietušajiem (19 %) ¹⁴. Digitalizācija ir izraisījusi nepilngadīgo seksuālas izmantošanas, kas noved pie cilvēku tirdzniecības, gadījumu skaita satraucošu pieaugumu ¹⁵.

¹² Piemēram, 11838/6/12 un 10024/22.

¹³ 5728/25.

¹⁴ Skatīt 13. zemspītras piezīmi.

¹⁵ Skatīt 13. zemspītras piezīmi.

5. Eiropas Savienībā atklātie darbaspēka ekspluatācijas gadījumi 2021.–2022. gadā palielinājās par 51 % salīdzinājumā ar 2019.–2020. gadu, savukārt 2022. gadā seksuālas izmantošanas un darbaspēka ekspluatācijas īpatsvars bija vienāds (41 %). Cietušo valstspiederība un profils lielā mērā ir atkarīgs no ekspluatācijas nozares. Pieņemšanu darbā bieži veic tiešsaistē, izmantojot maldinošus darba sludinājumus un krāpnieciskus atļaujas solījumus. Cietušo izcelsmes struktūra mainās, pieaugot trešo valstu valstspiederīgo skaitam (54 % no reģistrētajiem cietušajiem)¹⁶. Tas izceļ šīs parādības pārrobežu un starptautisko raksturu un to, cik svarīgi ir nodrošināt piemērotus instrumentus cietušo aizsardzībai, pamatojoties uz visa maršruta pieeju.
6. Migranti no valstīm ārpus ES, tostarp no Latīņamerikas un Āfrikas, un Āzijas valstīm, ir īpaši pakļauti riskam kļūt par cilvēku tirdzniecībā cietušajiem. Meklējot darbu ES, viņi bieži ir neaizsargātā situācijā, un tādējādi viņi ir vairāk pakļauti piespiedu darbam, darbaspēka ekspluatācijai un seksuālai izmantošanai.
7. Bruņotu konfliktu rezultātā ir palielinājies to personu skaits, kuras meklē starptautisko aizsardzību Eiropas Savienībā, un šo pieaugumu ir ievērojami veicinājis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, jo tādēļ ir palielinājies to personu skaits, kurām piemēro Pagaidu aizsardzības direktīvu (*TPD*). Personas, kas meklē starptautisko aizsardzību, un personas, kurām piemēro *TPD*, tostarp sievietes un bērni, ekonomisku grūtību un ierobežotas integrācijas dēļ saskaras ar dažādiem izmantošanas riskiem.
8. Pirms notiek trešo valstu valstspiederīgo, kas meklē starptautisko aizsardzību, ekspluatācija vai cilvēktirdzniecība no bruņotu konfliktu zonām, tie var būt kļuvuši par galvenajos starptautiskajos noziegumos (piemēram, kara noziegumos) cietušajiem. Tas rada papildu izaicinājumu tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm – identificēt vairāku veidu noziegumu izdarītājus un saukt tos pie atbildības.
9. Dažas ES valstis ir ieviesušas papildu palīdzības programmas, taču ir steidzami vajadzīgi turpmāki pasākumi, kas saistīti, piemēram, ar pamatpakalpojumiem, tādiem kā mājokli, izglītību un veselības aprūpi.

¹⁶ Skatīt 13. zemspītras piezīmi.

10. Digitālā telpa (tostarp sociālie mediji, tūlītējā ziņapmaiņa, darba portāli) ir kļuvusi par vienu no galvenajiem rīkiem, ko izmanto, lai vervētu, ekspluatētu un kontrolētu cilvēku tirdzniecībā cietušos vai iesaistītu viņus kā līdzdalībniekus citu veidu noziegumos. Tas ir īpaši bīstami nepilngadīgajiem un cilvēkiem neaizsargātās situācijās.
11. Noziedznieki arvien vairāk izmanto šifrētus saziņas kanālus un kriptovalūtas, tādējādi tiesībsardzības un tiesu iestādēm ir grūtāk identificēt vainīgos, iegūt attiecīgus pierādījumus un likvidēt noziedzīgos tīklus.
12. Reaģējot uz šo pieaugošo apdraudējumu, tiek izstrādāti analītiski rīki, tostarp tādi, kuru pamatā ir mākslīgais intelekts, lai atbalstītu interneta uzraudzību un noziedzīgu darbību atklāšanu.
13. Lai efektīvi apkarotu cilvēku pārrobežu tirdzniecību, būtiska ir kopīga, koordinēta rīcība un definīciju un procedūru saskaņošana.

Padome aicina dalībvalstis:

14. Neskarot tiesu iestāžu neatkarību, veicināt ciešāku koordināciju starp tiesībsardzības un tiesu iestādēm, kā arī ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un privātām pusēm, piemēram, tiešsaistes platformām un tīklu operatoriem, lai savlaicīgi atklātu, identificētu un bloķētu cilvēku tirdzniecības darbības, uzsvaru liekot uz vervēšanu un izmantošanu tiešsaistē; arī lai identificētu un atrastu cietušos, kuri varētu būt pieredzējuši galvenos starptautiskos noziegumus (piemēram, kara noziegumus) vai bijuši liecinieki tiem, nolūkā saglabāt informāciju, kāda var būt viņu rīcībā.
15. Veicināt aģentūru sadarbību ar darba inspektoriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām iestādēm valsts līmenī, lai atklātu cietušos un palīdzētu tiem, izmantojot uz cietušo vērstu pieeju, izvairītos no sekundāras viktimizācijas un aktīvi izmantotu administratīvas pieejas.
16. Veicināt to instrumentu izmantošanu, kurus dara pieejamus ES aģentūras, tostarp Eiropols, *Eurojust*, *Frontex* un *CEPOL*, kā arī citas starptautiskas organizācijas, tostarp Interpols, lai apkarotu cilvēku tirdzniecību.

17. Veicināt publiskā un privātā sektora partnerību attīstību (tostarp ar tiešsaistes platformām un tīklu operatoriem), lai izveidotu un īstenotu efektīvus instrumentus (tiešsaistes un bezsaistes) cilvēku tirdzniecības darbību identificēšanai, ziņošanai par tām, to novēršanai un izjaukšanai.
18. Turpināt atbalstīt sadarbību starp dalībvalstīm un ar ES aģentūrām saistībā ar *EMPACT* cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā.
19. Turpināt cieši uzraudzīt pierobežas teritorijas un veikt darbības, kuru mērķis ir stiprināt aizsardzības pasākumus uzņemšanas vidē, tostarp novērst cilvēku tirdzniecību, identificēt cietušos un aizsargāt neaizsargātas personas, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un starptautiskām organizācijām.
20. Nodrošināt, ka cilvēku tirdzniecībā cietušie saņem pienācīgu aizsardzību, izmantojot uz cietušo vērstu pieeju, tostarp attiecīgā gadījumā nodrošinot piekļuvi liecinieku aizsardzības programmām vai citiem līdzīgiem pasākumiem un nepieļaujot sekundāru viktimizāciju.

Padome aicina Komisiju:

21. Savlaicīgi sākt Cilvēku tirdzniecības apkarošanas centra darbību, kas palīdzēs dalībvalstīm īstenot pārskatīto ES Cilvēku tirdzniecības apkarošanas direktīvu un ES stratēģiju, izstrādājot pamatnostādnes, veicinot paraugprakses apmaiņu, veicinot dialogu starp cilvēku tirdzniecības apkarošanas profesionāļiem un stiprinot sadarbību.
22. Atbalstīt dalībvalstis mērķtiecīgu novēršanas un atbalsta programmu ieviešanā saistībā ar cilvēku tirdzniecību, jo īpaši sieviešu un bērnu tirdzniecību, tostarp, bet ne tikai, personām, kas bēg no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu.
23. Uzlabot pārrobežu sadarbību un partnerības ar trešām valstīm, jo īpaši ar cilvēku tirdzniecības izcelsmes un tranzīta valstīm, izmantojot kopīgas novēršanas un izmeklēšanas iniciatīvas, lai vērstos pret transnacionāliem cilvēku tirdzniecības tīkliem un cīnītos pret tiem.
24. Mudināt izmantot Eiropas Savienībā pieejamos finansējuma avotus un programmas cīņai pret cilvēku tirdzniecību, īpaši koncentrējoties uz *EMPACT* un cietušo agrīnu identificēšanu un viņu nosūtīšanu uz specializētiem dienestiem.
25. Ņemt vērā šos secinājumus, izstrādājot ES stratēģiju cilvēku tirdzniecības apkarošanai 2026.–2029. gadā, lai risinātu jaunus izaicinājumus un saskaņoti virzītu jaunās prioritātes.

26. Ar ES koordinators cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā atbalstu veicināt informācijas un paraugprakses apmaiņu ar valstu koordinatori cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā un valstu referentiem, ES aģentūrām, kā arī ar citām kompetentām starptautiskām organizācijām.
27. Sadarboties ar dalībvalstīm, stiprinot privātā sektora pārskatatbildību, tostarp ES Interneta forumā, attiecībā uz darbaspēka vai citiem ekspluatācijas veidiem, kā arī citām darbībām, kas, iespējams, varētu saasināt cilvēku tirdzniecības parādību.

Padome aicina Eiropolu, *Eurojust*, *Frontex* un *CEPOL* to pilnvaru ietvaros:

28. Stiprināt dalībvalstu speciālās zināšanas, tostarp apmācību, un veicināt paraugprakses apmaiņu starp tām, lai labāk identificētu cilvēku tirdzniecības nodarījumus kibertelpā, potenciālos cietušos un vainīgos.
29. Veicināt to instrumentu plašu izmantošanu, kurus tās darījušas pieejamus tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbības, informācijas apmaiņas, kriminālās analīzes un spēju veidošanas jomā.
30. Veicināt sadarbību ar privāto sektoru un veicināt publiskā un privātā sektora partnerību attīstību, tostarp IT un telesakaru nozarē, lai izstrādātu datu analīzes rīkus, tostarp uz MI balstītus, un izveidotu mehānismus, ar ko laikus atklāt, identificēt un bloķēt cilvēku tirdzniecības darbības un ātri ziņot par aizdomīgām darbībām.